

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“ ”

2023 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України
“Про запобігання корупції” щодо удосконалення
деяких антикорупційних механізмів

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести до Закону України “Про запобігання корупції” (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами) такі зміни:

1. Абзац чотирнадцятий частини першої статті 1 після слів “Національне антикорупційне бюро України” доповнити словами “, Державне бюро розслідувань”.

2. У частині першій статті 3:

1) у пункті 1:

у підпункті “г” слова “, присяжні (під час виконання ними обов’язків у суді)” виключити;

підпункт “д” викласти в такій редакції:

“д) особи середнього, старшого та вищого начальницького складу державної кримінально-виконавчої служби, служби цивільного захисту, особи начальницького складу Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, особи, які мають спеціальні звання Бюро економічної безпеки України;”;

у підпункті “и” слова “Фонду соціального страхування України та” виключити;

у підпункті “ї” слова “Перший заступник та” виключити;

у підпункті “к” слова “Фонду соціального страхування України,” виключити;

Національне агентство з питань запобігання корупції

№10-03/13874-23 від 27.06.2023

Підписувач Ситник Артем Сергійович

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000009AB834000827A400

Дата підписання 27.06.2023

2) підпункт “а” пункту 2 викласти в такій редакції:

“а) особи, які постійно обіймають посади керівників, заступників керівників юридичних осіб публічного права або тимчасово виконують їх обов’язки, особи, які постійно обіймають посади керівників структурних та/або відокремлених підрозділів юридичних осіб публічного права, їх заступників, які не зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

особи, які постійно або тимчасово здійснюють повноваження одноосібного виконавчого органу (директор, генеральний директор тощо), та їх заступники, а також особи, які входять до складу колегіального виконавчого органу (дирекції, правління, ради директорів тощо) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) прямо чи опосередковано належить державі, державного або комунального господарського об’єднання, державної холдингової компанії;

члени Ради Національного банку України (крім Голови Національного банку України), особи, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства або державної організації, що має на меті одержання прибутку, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, державного або комунального господарського об’єднання, державної холдингової компанії;

члени Ради нагляду за аудиторською діяльністю Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, які не є особами, зазначеними у пункті 1 частини першої цієї статті, посадові особи та інспектори Інспекції із забезпечення якості Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, члени Ради Аудиторської палати України, посадові особи Аудиторської палати України та працівники комітету з контролю якості аудиторських послуг Аудиторської палати України та комітетів з контролю якості аудиторських послуг професійних організацій аудиторів та бухгалтерів;”.

3. Пункт 7¹ частини першої статті 11 після слів “моніторингу способу життя суб’єктів декларування” доповнити словами “, виявлення ознак незаконного збагачення та необґрунтованості активів”.

4. Абзац п’ятий частини першої статті 13¹ після слів “Національного антикорупційного бюро України” доповнити словами “, Державного бюро розслідувань”.

5. Абзаци п’ятий — восьмий частини другої статті 14 замінити абзацами такого змісту:

“До складу Громадської ради при Національному агентстві не може входити особа:

1) зазначена у пункті 1, підпункті “а” пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону;

2) яка незалежно від тривалості була працівником Національного агентства протягом останніх трьох років;

3) близькі особи якої є або незалежно від тривалості були працівниками Національного агентства протягом останніх трьох років;

4) яка за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

5) яка має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

6) яка притягалася на підставі обвинувального вироку суду, який набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного кримінального правопорушення або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

7) яка за рішенням суду позбавлена права обіймати посади або займатися діяльністю, які пов'язані з виконанням функцій держави;

8) яка протягом двох років до подання заяви на участь у конкурсі входила до складу керівних, контрольно-ревізійних органів політичної партії або перебувала у трудових відносинах із політичною партією.”.

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом чотирнадцятим.

6. В абзаці другому частини першої статті 19 слово “Адміністрації” замінити на слово “Офісі”.

7. У статті 25:

1) у пункті 2 частини першої слова “, крім випадку, передбаченого абзацом першим частини другої цієї статті” виключити;

2) частини другу і третю викласти в такій редакції:

“2. Особа, призначена (обрана) на посаду, зазначену в пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язана не пізніше 30 робочих днів з дня призначення (обрання) на посаду вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на припинення підприємницької діяльності та припинення її повноважень у складі правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, якщо особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі, чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальній громаді в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

У період до припинення повноважень у складі правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або

організації, що має на меті одержання прибутку, з дня призначення (обрання) на посаду особі, зазначеній у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється брати участь у діяльності та прийнятті рішень відповідними органами та отримувати у зв'язку з цим будь-які доходи (винагороду тощо).

Особа, зазначена у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, не має права реалізовувати будь-які повноваження, приймати рішення, вчиняти дії за посадою, на яку її обрано (призначено), до припинення підприємницької діяльності та припинення її повноважень у складі правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, якщо особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації).

На рішення, нормативно-правові акти, прийняті (видані) з порушенням вимог абзаців другого та третього частини другої цієї статті, поширюються положення статті 67 цього Закону.

3. Обмеження, передбачені частиною першою цієї статті, не поширюються на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), працівників секретаріатів Голови Верховної Ради України, Першого заступника Голови Верховної Ради України та заступника Голови Верховної Ради України, працівників секретаріатів депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України, працівників патронатних служб у державних органах, осіб, зазначених у підпункті “к” пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону (крім осіб, зазначених в інших підпунктах пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону).”.

8. Абзац четвертий частини першої статті 27 виключити.

9. У статті 36:

1) у частині першій:

в абзаці першому цифри “60” замінити цифрами “30”;

в абзаці другому слово “шестидесятиденного” замінити словом “тридцятиденного”, а цифри “60” — цифрами “30”;

2) у частині шостій:

пункт 1¹ виключити;

у пункті 3 слова “помічників-консультантів народних депутатів України” виключити;

3) доповнити статтю приміткою такого змісту:

“Примітка. Не підлягають обов’язковій передачі в управління іншій особі акції акціонерного товариства — резидента України, сукупна номінальна вартість яких не перевищує 0,25 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня року, в якому особа призначена (обрана) на посаду, та сукупно не перевищують 5 відсотків голосуючих акцій товариства.”.

10. У частині другій статті 40 слова “помічників-консультантів народних депутатів України” виключити.

11. У статті 46:

1) у частині першій:

пункт 1 після слів “(у разі формування такого унікального номера),” доповнити словами “громадянство (підданство) іноземних держав суб’єкта декларування, документи, які надають право суб’єкту декларування на постійне проживання на території іноземних держав,”;

у другому реченні пункту 8¹ слова і цифри “(крім номерів рахунків, на яких обліковуються некомпенсовані грошові заощадження громадян України в установах акціонерного товариства “Державний ощадний банк України”, поміщені в період до 2 січня 1992 року в установи Ощадного банку СРСР, що діяли на території України)” виключити;

2) абзац другий примітки до статті викласти в такій редакції:

“У цілях розділу VII цього Закону компенсаційні рахунки, на яких обліковуються некомпенсовані грошові заощадження громадян України в установах акціонерного товариства “Державний ощадний банк України”, поміщені до 2 січня 1992 року в установи Ощадного банку СРСР, що діяли на території України, не вважаються рахунками, що належать суб’єктам декларування і не підлягають декларуванню.”.

12. Примітку до статті 51³ викласти в такій редакції:

“Примітка. Під службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, в цій статті розуміються Президент України, Прем’єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, перший заступник або заступник міністра, член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв’язку, Голова, державний уповноважений Антимонопольного комітету України, уповноважений з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Голова Фонду державного майна України, його

перший заступник або заступник, член Центральної виборчої комісії, член, інспектор Вищої ради правосуддя, член, інспектор Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, народний депутат України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Уповноважений із захисту державної мови, члени Національної комісії зі стандартів державної мови, Директор Національного антикорупційного бюро України, його перший заступник та заступник, Директор Бюро економічної безпеки України, його перший заступник та заступник, Голова Національного агентства з питань запобігання корупції та його заступники, Генеральний прокурор, його перший заступник та заступник, Голова Національного банку України, його перший заступник та заступник, член Ради Національного банку України, Секретар Ради національної безпеки і оборони України, його перший заступник та заступник, Керівник Офісу Президента України, його заступники, Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим, його перший заступник та заступник, особи, посади яких належать до посад державної служби категорії “А” або “Б”, та особи, посади яких частиною першою статті 14 Закону України “Про службу в органах місцевого самоврядування” віднесені до першої — третьої категорій, а також судді, судді Конституційного Суду України, прокурори, слідчі Головного слідчого управління Національної поліції, слідчих управлінь головних управлінь Національної поліції в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, областях, місті Києві, слідчі органів безпеки, слідчі органів Державного бюро розслідувань, детективи Національного антикорупційного бюро України та Бюро економічної безпеки України, керівники, заступники керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівники, заступники керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва або Севастополя, керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міста республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, району в місті, міста районного значення, військові посадові особи вищого офіцерського складу.”.

13. У статті 52:

- 1) у частині першій слово “письмово” виключити;
- 2) у частині четвертій:

у першому реченні абзацу першого слова “у десятиденний строк” замінити словами “не пізніше двадцяти календарних днів”;

доповнити частину абзацом такого змісту:

“Повідомлення про суттєві зміни у майновому стані не подається за результатами здійснення операцій із купівлі, продажу або обміну іноземної валюти.”.

14. Частину другу статті 52² викласти в такій редакції:

“2. Під час повної перевірки декларації, поданої суддею, суддею Конституційного Суду України, Національне агентство невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня з дня початку такої перевірки інформує про це відповідно Вищу раду правосуддя або Голову Конституційного Суду України.”.

15. Статтю 55 викласти в такій редакції:

“Стаття 55. Антикорупційна експертиза

1. З метою виявлення в чинних нормативно-правових актах та проектах нормативно-правових актів факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, розроблення рекомендацій стосовно їх усунення проводиться антикорупційна експертиза.

2. Обов’язкова антикорупційна експертиза здійснюється Національним агентством, крім антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, внесених на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України, яка здійснюється комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належить питання боротьби з корупцією.

Національне агентство визначає порядок і методологію проведення ним антикорупційної експертизи, а також порядок оприлюднення її результатів.

3. Обов’язковій антикорупційній експертизі, яка проводиться Національним агентством, підлягають усі проекти нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України.

4. Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів здійснюється Національним агентством згідно із затвердженим ним щорічним планом. Вказана експертиза здійснюється щодо законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України у таких сферах:

- 1) прав та свобод людини і громадянина;
- 2) повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- 3) надання адміністративних послуг;
- 4) розподілу та витрачання коштів державного бюджету та місцевих бюджетів;
- 5) конкурсних (тендерних) процедур.

Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів державних органів, нормативно-правові акти яких підлягають державній реєстрації, здійснюється під час такої реєстрації.

5. Національне агентство може проводити за власною ініціативою у встановленому ним порядку антикорупційну експертизу проектів нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України.

Національне агентство інформує відповідний комітет Верховної Ради України про проведення антикорупційної експертизи відповідного проекту нормативно-правового акта, що є підставою для зупинення процедури його розгляду або прийняття, але на строк не більше десяти днів.

Громадська рада при Національному агентстві залучається до проведення ним антикорупційної експертизи.

6. Результати антикорупційної експертизи чинних нормативно-правових актів у разі виявлення факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті органу, який проводив відповідну експертизу.

7. За ініціативою фізичних осіб, громадських об'єднань, юридичних осіб може проводитися громадська антикорупційна експертиза чинних нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів.

Проведення громадської антикорупційної експертизи чинних нормативно-правових актів, проектів нормативно-правових актів, а також оприлюднення її результатів здійснюються за рахунок відповідних фізичних осіб, громадських об'єднань, юридичних осіб або інших джерел, не заборонених законодавством.

8. Результати антикорупційної експертизи, в тому числі громадської, підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом видання (прийняття) відповідного акта, його правонаступником або суб'єктом, до якого перейшли відповідні нормотворчі повноваження у даній сфері.

9. Національне агентство здійснює періодичний перегляд законодавства на наявність у ньому корупціогенних норм та за результатами такого моніторингу включає до плану проведення антикорупційної експертизи, передбаченого частиною четвертою цієї статті, відповідні нормативно-правові акти. До проведення зазначеного моніторингу Національне агентство може залучати громадські об'єднання, наукові установи, в тому числі на умовах державного замовлення на підставі відкритого конкурсу.”

16. У статті 56:

1) у частині першій:

в абзаці першому слова “підвищеним корупційним ризиком” замінити словами “високим рівнем корупційних ризиків”;

абзац п'ятий після слова “переведення” доповнити словом “(переміщення)”;

абзац сьомий виключити;

2) абзац десятий частини третьої після слова “переведення” доповнити словом “(переміщення)”;

3) примітку до статті викласти в такій редакції:

“Примітка. Посадами, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, є посади Президента України, Прем'єр-міністра України, члена Кабінету Міністрів України, першого заступника або заступника міністра, члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, Голови, державного уповноваженого Антимонопольного комітету України та уповноваженого з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Голови Фонду державного майна України, його першого заступника або заступника, члена Центральної виборчої комісії, члена, інспектора Вищої ради правосуддя, члена, інспектора Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, народного депутата України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Уповноваженого із захисту державної мови, члена Національної комісії зі стандартів державної мови, Директора Національного антикорупційного бюро України, його першого заступника та заступника, Директора Бюро економічної безпеки України, його першого заступника та заступника, Голови Національного агентства з питань запобігання корупції та його заступників, Генерального прокурора, його першого заступника та заступника, Голови Національного банку України, його першого заступника та заступника, члена Ради Національного банку України, Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, його першого заступника та заступника, Керівника Офісу Президента України, його заступників, Постійного Представника Президента України в Автономній Республіці Крим, його першого заступника та заступника, посади, які належать до посад державної служби категорії “А” або “Б”, та посади, які частиною першою статті 14 Закону України “Про службу в органах місцевого самоврядування” віднесені до першої – третьої категорій, а також посади суддів, суддів Конституційного Суду України, прокурорів, слідчих Головного слідчого управління Національної поліції, слідчих управлінь головних управлінь Національної поліції в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, областях, місті Києві, слідчих органів безпеки, слідчих органів Державного бюро розслідувань, детективів Національного антикорупційного бюро

України та Бюро економічної безпеки України, керівників, заступників керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівників, заступників керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва або Севастополя, керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міста республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, району в місті, міста районного значення, а також посади, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців.”.

17. В абзаці четвертому частини третьої статті 57 слова “Главою Адміністрації” замінити словами “Керівником Офісу”.

18. В абзаці першому частини третьої статті 58 слово “Адміністрації” замінити словом “Офісу”.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Установити, що особи рядового та начальницького складу податкової міліції є суб’єктами, на яких поширюється дія Закону України “Про запобігання корупції” відповідно до підпункту “д” пункту 1 частини першої статті 3 Закону України “Про запобігання корупції”, до їх звільнення із служби.

3. Законодавчі та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону, до приведення їх у відповідність із цим Законом.

4. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**